

РЕШЕНИЕ

№ 1599

гр. София, 15.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав,
в публично заседание на 02.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **10703** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на [фирма] ГР. С. СРЕЩУ НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ – ГР. С. за заплащане на обезщетение в размер на 1623,88 лева- претърпени имуществени вреди вследствие на отменена Заповед за налагане на ПАМ № 0397218/14.03.2019 година, ведно със законната лихва за заплащане на сумата от дата 28.03.2019 година до датата на депозиране на исковата молба – 02.11.2020 година в размер на 264,33 лева, както и законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

В исковата молба се твърди, на 18.03.2019 година на управителя ищеца е връчена Заповед за налагане на ПАМ № 0397218/14.03.2019 година на Началник отдел“ Оперативни дейности“- С. при ЦУ на НАП ,с която е постановено запечатване на търговски обект – Магазин за цветя ,находящ се в [населено място], [улица], №39, стопанисван от „А.-84“ОЕОД и забрана за достъп до него за срок от 5 дни на основание чл.186, ал.1 от ЗДДС и вследствие на това запечатване на обекта въз основана на Заповедта за налагане на ПАМ, която е отменена с влязло в сила Решение на АССГ ищецът е претърпял имуществена вреда- пропусната полза, изразяваща се в невъзможност да се реализират приходи от дейността на магазина за срок от 5 дни. Иска се да бъде осъден ответникът да плати посочените суми и се претендират

сторените по делото разноски.

В съдебно заседание ищецът- [фирма] [населено място], редовно и своевременно призван се представлява от адвокат А., редовно преупълномощена от адвокат Д., която поддържа исковата молба на заявените основания и моли да бъде уважена. Заявява претенция за присъждане на разноски.

Ответникът по иска- Национална агенция за приходите- [населено място] редовно и своевременно призван, се представлява от юрисконсулт Н., редовно упълномощен, който оспорва исковата молба по основание и по размер и моли да бъде отхвърлена. Заявява претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение и моли да бъде редуцирано по реда на чл.78,ал.5 от ГПК

СГП редовно и своевременно призвана се представлява от прокурор К., който намира исковата претенция за основателна и доказана и моли да бъде уважена..

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства ,ведно с доводите и възраженията на страните, при условията на чл.142, ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

С Решение № 44536/28.06.2019 година, постановено по адм. дело № 3595/2019 година по описа на АССГ е отменена Заповед за налагане на ПАМ № 039718/14.03.2019 година, издадена от Началник отдел “Оперативни дейности“ в Главна дирекция“ Фискален контрол“ при ЦУ на НАП, с която е наложена ПАМ по чл.186,ал.1,т.1, б“ д“ от ЗДДС запечатване на търговски обект за срок от 5 дни на обекта- магазин градински стоки и цветя, находящ се в [населено място], [улица],№39.

Решението на АССГ е оставено в сила с Решение №4167/13.04.2020 година, постановено по адм. дело № 10089/2019 година оп описа на ВАС.

По делото са приложени доказателства, че стопанисваният обект от страна на ищеца се ползва под наем, счетоводни справки.

По делото е назначена, изслушана и неоспорена от страните съдебно- икономическа експертиза, като в заключението си вещото лице е дало подробен отговор на въпросите, поставени им като задача, а разпитан в съдебно заседание експертите заявяват ,че поддържат заключението

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София- град намира исковата молба за допустима, подадена от легитимирана страна и при наличие на правен интерес от предявяване. Разгледана по същество, същата се явява недоказана и неоснователна. Съображенията за това са следните:

Съгласно чл.7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Разпоредбата се съдържа в глава първа на [Конституцията](#), посветена на основните начала за държавно устройство, но същата не е пряк път за защита.Тя прогласява основен принцип, осъществяването на който трябва да се уреди със закон.Такъв закон е АПК, в чийто чл.299 е посочено, че за вредите, причинени на граждани и организации от незаконно принудително изпълнение, отговаря имуществено държавата, ако административният орган по изпълнението е държавен, и общината, ако органът е общински, независимо от това дали вредите са причинени виновно. За вредите от изпълнението, причинени на трети лица, обезщетение се дължи от държавата, ако административният орган, който е издал или е трябвало да издаде административния акт, е държавен, и от

общината, ако органът е общински. По аргумент от чл.300 от АПК,исковете се разглеждат по реда на този кодекс.

В разпоредбата на чл.203 АПК е регламентиран редът за предявяване на иски за обезщетения, а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди,причинени на граждани и юридически лица. Съгласно [чл. 4 от ЗОДОВ](#) дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми. Отговорността не се презумира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по [чл. 1 от ЗОДОВ](#) - незаконосъобразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата. При липсата на който и да било елемент от фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл.1 от ЗОДОВ. Съгласно чл.205 от АПК,искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице,представявано от органа,от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинените вреди. Съгласно [Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по т.гр. дело № 3/2004 г.](#) на ОСГК на ВКС: "Обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните-с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите.Когато вредите произтичат от фактически действия или бездействия на администрацията,обезщетението за тях може да се иска след признаването им за незаконни,което се установява в производството по обезщетяването. В първия случай вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт. В случай, че вредите произтичат от нищожен акт - от момента на неговото издаване.

В РЕШЕНИЕ № 333 ОТ 13.01.2014 Г. ПО АДМ. Д. № 1253/2013 Г., III ОТД. НА ВАС е посочено, че "Нормата на [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) не прави разграничение от какъв незаконосъобразен административен акт следва да са причинени вредите, за да възникне субективното право на увреденото лице на обезщетение на това основание Материалноправната активна легитимация за ищеца произтича от факта на понесените върху правната му сфера вреди вследствие от действието на противоправния нормативен акт.Правопораждащият субективното право на обезщетение юридически факт е настъпилата в правната сфера на гражданина вреда, вследствие от незаконосъобразния административен акт. Корелативно от този момент възниква отговорността на държавата за тяхната обезвреда - пасивната материалноправна легитимация. От обективна страна също така отговорността на държавата по [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#), вр. [чл. 7 от КРБ](#) не възниква и държавата не дължи обезщетение, ако са налице вреди, но те са причинени от административен акт, който не е противоправен. Принципът на правовата държава /[чл. 4, ал. 1 от КРБ](#) не

допуска да е налице период от време - между възникването на вредите и решението за отмяна, през който гражданинът да търпи вреди и да няма субективно право да ги обезщети, а държавата да няма отговорност да ги овъзмезди чрез заплащане на обезщетение. Това не е допустимо нито в областта на гражданското право, нито в областта на административното право. Правото на обезщетение възниква от момента на увреждането, което е в резултат от действие на акт, противоречащ на закона. От възникване на правото на обезщетение възниква отговорността на държавата. Активната процесуална легитимация, отнасяща се до упражняване на възникналото вече субективно право, за разлика от самото субективно право възниква от момента на отмяната на административния акт като незаконосъобразен. [Член 204, ал. 1 от АПК](#), който сочи, че искът може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред, регламентира само активната процесуална, но не и материалноправна легитимация.

Предявен след отмяната на акта по съответния ред, искът цели да обезщети вреди, възникнали преди това, възникнали по време на действието на акта, от момента на тяхното причиняване. В подкрепа на това становище е следното обстоятелство: когато нормативният акт страда от толкова тежък порок, водещ до неговата нищожност, предварителна отмяна не е необходима, нито е необходимо предварително обявяване на нищожността“.

От така очертаната разпоредба е видно, че искът е осъдителен и с него се цели възмездяване на лицето, претърпяло вреди вследствие на незаконосъобразни актове, действия и бездействия. Но отговорността на държавата не е безусловна. За да бъде ангажирана, то следва да бъдат налице визираните в чл.1 от ЗОДОВ предпоставки-незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, вреда от такъв административен акт, причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

В настоящия случай на първо място, искът е насочен срещу надлежен ответник-Национална агенция по приходите, която съгласно разпоредбата на чл.2 ал.2 от ЗНАП е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище С. и длъжностното лице, издало отменената Заповед за налагане на ПАМ е Началник отдел“ Оперативни дейности“ в ЦУ на НАП, но ЦУ на НАП не е юридическо лице. На второ място, съгласно сега действащия Закон за НАП-чл.6-Агенцията се състои от централно управление и териториални дирекции. Централното управление подпомага дейността на изпълнителния директор по планирането, организирането, ръководството и контрола на цялостната дейност на агенцията, както и в изпълнението на предоставените му правомощия по този закон., а териториалните дирекции установяват публичните вземания за данъци, за задължителни осигурителни вноски и други публични вземания, възложени им със закон, както и обезпечават и събират публичните вземания. Наред с това, съгласно чл.19, ал.1 от ЗНАП, Агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и служители при или по повод изпълнение на дейността им, а по силата на алинея втора, обезщетения за вреди от незаконни актове, действия или бездействия по ал. 1 може да се искат след тяхната отмяна. Когато вредите са причинени от нищожен акт на органите или служителите на

агенцията или от тяхно незаконно действие или бездействие, нищожността на акта, съответно незаконосъобразността на действието или бездействието, се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение и отговорността на агенцията обхваща всички имуществени и неимуществени вреди и пропуснати ползи и се реализира по реда, предвиден в [Закона за отговорността на държавата за вреди, причинени на граждани.](#)

На следващо място, пасивно легитимирани по тези иски са съответните държавни органи - юридически лица, а не техните териториални поделения или обособени структури без правосубектност, тъй като по исковите за обезщетяване на вреди, причинени на граждани, пасивно легитимиран е държавният орган, с който длъжностното лице, причинител на вредата, е в трудови или служебни правоотношения. Отговорността на държавния орган се обосновава с качеството му на възложител на работата, която се извършва в негов интерес, и с правото му на подбор на съответните длъжностни лица за изпълнение на определени трудови или служебни функции.

. В чл.7, ал.1 от ЗНАП е посочено, че органи на агенцията са директорите на дирекции, началниците на отдели и сектори, служителите, заемащи длъжност "държавен експерт по приходите", "държавен инспектор по приходите", "главен експерт по приходите", "старши експерт по приходите", "експерт по приходите", "главен инспектор по приходите", "старши инспектор по приходите" и "инспектор по приходите

Събраните по делото доказателства сочат, че ищецът претендира заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди - пропуснати ползи, вследствие отмяната по съдебен ред на Заповедта за налагане на ПАМ-Запечатване на търговски обект за срок от 5 дни.

От приложените от страна на ищеца писмени доказателства е видно, че е налице първата предпоставка - налице е отменена Заповед за налагане на ПАМ - запечатване на търговски обект за срок от 5 дни и то с влязло в сила съдебно Решение на АССГ.

Но по делото не се доказва вследствие на тази отмяна на тази заповед ищецът да е претърпял имуществена вреда и то в посочения размер, изразяваща се в пропуснатата полза, нито се доказва, че е налице причинна връзка между отменената заповед за налагане на ПАМ и претърпяната вреда, както и че пропуснатата полза е пряка и непосредствена последица от отмяната на незаконосъобразния административен акт.

Легална дефиниция на тези понятия "пряка и непосредствена последица от увреждането", законодателят не е дал нито в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, нито в чл. 51 от действащия Закон за задълженията и договорите, към който препраща параграф 1 от ПЗР на ЗОДОВ, нито в действията от 1893 до 1950 г. Закон за задълженията и договорите, нито в други нормативни актове от действащото право. Както правната теория, така и съдебната практика, обаче, е приела критерии, от които да се изхожда при дефинирането на тези понятия.

Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията „пряка и непосредствена последица“ са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение.

В практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.1.2006 г. по гр.д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, Решение № 129/25.07.2005 г. по

гр.д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че "...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвентна и вредите". е налице причинна връзка по [чл. 4 от ЗОДОВ](#). Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. В конкретния случай, вредите, които се претендират не са пряка и непосредствена последица от отмяната на Двете решени яна КЕВР. Вредата е неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на едно лице. Вредите се делят на две големи групи: имуществени (материални) вреди и неимуществени (морални) вреди. Имуществените вреди накърняват имуществената сфера на лицата. Това са правото на собственост, ползване, строеж, сервитут, правото на надстройкаване, пристроя ване, подстройкаване, различните субективни права на вземане, наследствени права и т.н. При договорната отговорност се носи отговорност за имуществени вреди. От своя страна, имуществените вреди се делят на претърпени загуби и пропуснати ползи. Претърпяна загуба е онази разлика в имуществото на лицето, която се получава след неизпълнение на задълженията на другата страна по договора и при нея се съпоставя наличното имущество на изправната страна по време на възникването на задължението и наличното имущество на страната след неизпълнението на задължението и тази разлика се нарича претърпяна загуба. Пак в ТР № 1/15.03.2017 година на ВАС е посочено, че делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са иски за производство, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. Институтът на обезщетението от неправомерно увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение.

Имуществената вреда може да се заключава и в това, че лицето пропуска да осъществи една полза – че пропуска да увеличи имуществото си, макар да са съществували всички изгледи за това. Деянието го лишава от тази възможност – от една сигурна облага. Според Тълкувателно решение

№3/ от 12 декември 2012 година на ОС на ГК и ТК на ВКС, неточното изпълнение на договорните задължения поражда правото на кредитора да иска от длъжника изпълнение заедно с обезщетение за забавата или да иска обезщетение за неизпълнение (чл. 79, ал. 1 ЗЗД). Съгласно разпоредбата на чл. 82 ЗЗД, регламентираща обема и границите на отговорността за вреди от виновно неизпълнение на договорните задължения, обезщетението обхваща всички причинени вреди, които са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждаване на задължението, като при недобросъвестност на длъжника – обезщетението обхваща всички преки и непосредствени вреди. Според посочената разпоредба, подлежащите на обезщетяване имуществени вреди са два вида – претърпяна загуба и пропуснатата полза. Както в правната доктрина, така и в съдебната практика, пропуснатата полза се дефинира като неосъществено увеличаване на имуществото на кредитора.

Установяването на пропуснатата полза се основава на предположение за състоянието, в което имуществото на кредитора би се намирало, ако длъжникът

беше изпълнил точно задължението си, съпоставено с имуществото му към момента на неизпълнението. Тъй като пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда, това предположение винаги трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото и не може да почива на логическо допускане за закономерно настъпване на увеличаването.

Пропуснатата полза е елемент от фактическия състав, пораждащ правото на обезщетение. Поради това и при липса на изрично установена в закона презумпция за настъпването ѝ, пропуснатата полза не се предполага, а следва да бъде доказана в процеса. Само ако бъде доказано, че при точно изпълнение на длъжника имуществото на кредитора е могло да бъде увеличено, ще бъде постигната целта на предвиденото в чл. 82 ЗЗД обезщетяване – да се поправят претърпените от кредитора вреди, без да се допусне обогатяването му за сметка на длъжника. На обезщетяване подлежат не всички пропуснати от възложителя ползи, а само тези, които са били предвидими за страните по сделката към момента на пораждане на задължението и са пряка и непосредствена последица от неговото неизпълнение. Това са ползите, чието пропускане, с оглед специфичните за случая обстоятелства и при проявена грижа на добрия стопанин/добрия търговец, страните са могли и са били длъжни да предположат и което е причинено именно от неизпълнението, т.е. което представлява негов необходим и закономерен резултат. Освен фактите, относими към основанието на претенцията – пропускане на твърдяната полза, предвидимост на същата към момента на пораждане на задължението, респ. недобросъвестност на длъжника и причинна връзка между пропуснатата полза и виновното неизпълнение на длъжника, на доказване от страна на кредитора подлежи и размерът на пропуснатата полза, като се съобрази, че по отношение на размера изискването за предвидимост не се отнася. Когато за целите на обезщетението, при определена категория пропуснати ползи законодателно е нормиран начина на определянето им, съвместяващ принципите и критериите за оценка, възприетата с нормативен акт методика е приложима.

От доказателствата по делото е установено още, че ищецът е имал търговски обект, от който е реализирал приходи от продажби, като и от заключението на вещото лице, изготвило съдебно-счетоводната експертиза, неоспорена от страните, което настоящата съдебна инстанция намира за обективно и компетентно изготвено е видно, че на 22.03.2019 година е извършено запечатване на търговски обект – Магазин за градински стоки и цветя, находящ се в [населено място], [улица], стопанисван от [фирма] за срок от 5 дни. За извършените действия са съставени Протокол за запечатване на търговски обект серия АА № 0012019 от 22.03.2019 година, като с влязло в сила на 13.04.2020 година Решение № 4453 от 28.06.2019 година, постановено по адм. дело № 3595 по описа на Административен съд София-град е отменена Заповедта за налагане на ПАМ, а обектът е пуснат в действие на 27.03.2019 година, като е съставен Протокол за отпечатване от 27.03.2019 година, а за период от тези 5 дни ищецът не е осъществявал търговска дейност. От заключението на вещото лице се установява, че за същия период от 5 дни-22.03.2019 година до 27.03.2019 година / в срока на запечатване на обекта, ищецът е реализирал обороти в размер на 690,20 лева за 2016 година, за 2017 година 1628,40 лева и за същия период от 5 дни-2018 година- 255,30 лева, а приходите за периода от 01.03. до 31.03. средно за 5 дни в месеца за 2016, 2017 и 2018 година е реализирал приходи в размер на 1628,30 лева, който е обоснованият реализируем приход в търговския обект- Магазин за градински стоки и цветя за период от 22.03.2019 година до 27.03.2019 година, изчислен върху среднодневните приходи в търговския обект за месец март през предходните три години. За периода от

01.03.2019 година до 31.03.2019 година/ с изключение на дните, през които е бил запечатан обектът от НАП за период от 22.03.2019 година до 27.03.2019 година ищецът в посочения обект- Магазин за градински стоки и цветя е реализирал среднодневен оборот в размер на 350 лева.

Но обстоятелството, че ищецът е реализирал през предходни периоди такъв оборот, посочен в заключението на вещото лице, не води до извод, че в периода, в който е бил запечатан обектът би реализирал оборот в размер на 1628,88 лева, още повече, че този размер е евентуален / приблизително реализируем/, а и не доказан, че същият ще бъде реализиран в този период.

Само фактът, че има прогнозируема стойност на оборотите, не може да обуслови извод, че е налице пропусната полза от продажбата на стоки през този период от 5 дни/ още повече, че през този период бе обявено Извънредно положение в РБ заради пандемията от Коронавирус. Обстоятелството, че ищецът е разполагал със стоки в размер на 8534,50 лева, по никакъв начин не води до извод, че именно през тези 5 дни би реализирал този оборот и приходът от продажби е изключително променлива величина особено в сферата на търговията и зависи от редица фактори- поведение на клиентите, пазар на труда, способност на купувачите за покупка, платежоспособност на същите и редица други фактори, още повече, че твърдяната пропусната полза представлява една евентуалност, а не реалност и почива именно на логическото допускане на ищеца за нейното закономерно настъпване. Нещо повече дори- самият ищец реално претендира вреди не от отменената Заповед, а от допуснатото предварително изпълнение на заповедта за налагане на ПАМ, което обаче не е отменено по съответния ред и по делото не се съдържат доказателства за отмяна на това допуснато предварително изпълнение на заповедта.

Вредата, която претендира ищецът – в размер на 1623,88 лева не е доказана, нито че е пряка и непосредствена последица от отмяна на заповедта за налагане на ПАМ и безспорно не е налице и причинна връзка по [чл. 4 от ЗОДОВ, което прави исковата молба неоснователна и недоказана.](#)

По иска за заплащане на законната лихва върху сумата от датата на изпълнение на незаконосъобразния административен акт 28.03.2019 година до датата на депозиране на исковата молба в съда 02.11.2020 година.

Съдът намира този иск за неоснователен и недоказан. Задължението за лихва има акцесорен характер и следва съдбата на главното вземане. Предвид обстоятелството, че искът за заплащане на обезщетение за имуществени вреди е основателен, настоящият съдебен състав намира, че и исковата претенция за заплащане на законната лихва от 02.08.2019 година до окончателното изплащане на сумите е основателна. В подкрепа на този извод е и т.4 то ТР №3/2004 година на ОСГК на ВКС според което, при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане, е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове, при нищожните – това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия, или бездействия на административните органи – от момента на преустановяването им. Това е така, защото началният момент на забавата за плащане на обезщетение за вреди от незаконни актове на администрацията, съответно на задължението за плащане на законна лихва, е моментът на влизане в сила на решението за отмяна на административния акт, тъй като тогава се счита завършен фактическият състав на имуществената отговорност по [чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.](#) В този смисъл е приетото по [Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по гр. дело № 3/2004 г.](#) на Общото събрание на гражданската колегия на

Върховния касационен съд. Съгласно т. 4 от цитираното Тълкувателно решение, вземането за обезщетение става изискуемо от датата на влизане в сила на решението за отмяна на незаконосъобразния административен акт. От този момент ответникът изпада в забава и се дължи мораторна лихва, но само и единствено, ако същият е бил надлежно поканен да заплати полагащото се обезщетение и въпреки отправената покана, не е заплатил обезщетението.

В конкретния случай ищецът претендира заплащане на мораторна лихва за забава не от датата на влизане в сила на Решението за отмяна на Заповедта за налагане на ПАМ, а от деня, следващ този, в който обектът е бил отпечатан, което е недопустимо. Наред с това липсват и доказателства, че ищецът е отправил покана за заплащане на обезщетение или пък мораторна лихва за забава.

По иска за заплащане на законната лихва от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата.

Този иск също е неоснователен и недоказан и следва съдбата на главното вземане.

С оглед изхода на спора, претенцията на ищеца за присъждане на разноски е неоснователна и не подлежи на уважаване. В полза на ответника по иска, следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение. **Съгласно нормата на чл.10, ал.4 от ЗОДОВ -(Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г.)-съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на [чл. 37 от Закона за правната помощ, но тази норма Вярно е , че тази норма няма обратно действие](#) и изрично с Преходните и заключителни разпоредби **КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОТГОВОРНОСТТА НА ДЪРЖАВАТА И ОБЩИНИТЕ ЗА ВРЕДИ(ОБН. - ДВ, БР. 94 ОТ 2019 Г.) с§ 6. (1) е посочено, че [този закон](#) се прилага за предявените иски молби, подадени след влизането му в сила, а неприключилите до влизането в сила на този закон производства се довършват от съдилищата, пред които са висящи, включително при последвало въззивно и касационно обжалване, но също така е вярно, че производството пред АССГ образувано на дата 02.11.2020 година след влизане в сила на посоченото изменение на нормата на чл.10, ал.4 от ЗОДОВ и безспорно намира приложение в случая. ЗОДОВ предвижда възможност за присъждане на разноски по [чл.10, ал.4](#) при установено осъществяване на процесуално представителство от юрисконсулт в допустимите хипотези. И доколкото законът допуска административният орган да упълномощи служител с юридическо образование за осъществяване на защитата по делото, то и представляваният правен субект има право на разноски, които изрично са предвидени в специалната норма. Прилагайки разпоредбата на чл.10, ал.4 от ЗОДОВ, съдът присъжда възнаграждение не в полза на юрисконсулта, а в полза на юридическото лице, което е защитавано от него, респективно в чиято структура се намира представляваният по този начин административен орган. След като възнаграждението се дължи не на юрисконсулта, а на бюджета на административния орган, който той представлява, реалното му заплащане е ирелевантно за реализиране на отговорността за разноски за загубилата делото страна по спора. При правна защита, осъществена от юрисконсулт, страната не следва да доказва пряко направения разход, докато обратното е важно за всички случаи, в които се репарират разноски за адвокатско възнаграждение - ТР 6/2013 г. по тълк. дело № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС. Именно с оглед тези специфики на осъществяваното процесуално представителство, приравняването на юрисконсулта на адвоката досежно присъжданото****

възнаграждение е частично. В този смисъл виж: решение № 10/29.09.2016 г. по конст. дело № 3/2016 г. на Конституционния съд. **Разпоредбата на чл. 37 ЗПП преpraща към НЗПП, където в чл. 24 е посочено, че по административни дела възнаграждението за една инстанция е от 100 до 200 лева/.** Съдът намира, че в полза на ответника по иска следва да бъде присъдено минимално възнаграждение в размер на 100 лева.

Спорът по делото не се характеризира с фактическа и/или правна сложност, проведено е едно съдебно заседание, на което е взел участие юриконсулт Н. депозиран е писмен отговор и сумата от 100 лева е справедлива и съответна на осъщественото процесуално представителство. Крайният момент, в който може да бъде заявено присъждането на разноски е устните състезания- аргумент от разпоредбата на чл.80, ал.1 от ГПК, приложим по силата на преpraщащата норма на чл.144 АПК-/Страната, която е поискала присъждане на разноски, представя на съда списък на разноските най-късно до приключване на последното заседание в съответната инстанция. В противен случай тя няма право да иска изменение на решението в частта му за разноските. Денят на устните състезания е крайният момент, в който страната може да поиска присъждане на разноски, а не в по-късен момент. Съдебните разноски са разходите на страните, произтичащи от участието им в административното производство. Всяка от страните по делото е отговорна за направените разноски. Отговорността за разноски по принцип е обективна/ безвиновна/, защото загубила спора страна отговаря за разноски, дори ако е положила най-голямо старание да води процеса добросъвестно. Съгласно разпоредбата на чл.81 от ГПК, по присъждането на разноски, съдът се произнася във всеки акт, с който приключва разглеждането на делото в съответната инстанция. Отговорността за разноските е гражданско облигационно отношение, то произтича от процесуалния закон и е уредено от него. Задължението за разноски произтича от неоснователно предизвикания правен спор и тежестта за тях е за страната, която неоснователно е предизвикала същия. От своя страна, по правило ищецът и ответникът имат право да претендират разноските, които са направили в процеса. Отговорността да бъдат понесени направените разноски е обвързано преди всичко с изхода на съдебния спор за съответната страна в процеса. Отговорността за разноските почива на установеното в чл.3 от ГПК изискване за добросъвестно упражняване на процесуални права и следва да бъде възприемано като отговорност за вреди от неоснователни процесуални действия. Отговорността за разноски е определена от допълнителни изисквания- съдът да бъде изрично сезиран с искане в тази насока, искането да бъде подкрепено с доказателства за действително направени разноски и трето да бъде предявен списък с разноските/ като по отношение на последния, ВАС е на различно становище от страна на ВКС и непредставянето на списък с разноските, не води до неприсъждане на такива в полза на страната, която има право на разноски. Отговорността за разноските почива на установеното в чл.3 от ГПК изискване за добросъвестно упражняване на процесуални права и следва да бъде възприемано като отговорност за вреди от неоснователни процесуални действия. Отговорността за разноски е определена от допълнителни изисквания- съдът да бъде изрично сезиран с искане в тази насока, искането да бъде подкрепено с доказателства за действително направени разноски и трето да бъде предявен списък с разноските/ като по отношение на последния, ВАС е на различно становище от страна на ВКС и непредставянето на списък с разноските, не води до неприсъждане на такива в полза на страната, която има право на разноски.

Воден от горното и на основание чл.203 АПК, вр.с чл.299 от АПК, Административен съд София-град

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ ИСКА на [фирма] ГР. С. СРЕЩУ НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ – ГР. С. за заплащане на обезщетение в размер на 1623,88 лева- претърпени имуществени вреди вследствие на отменена Заповед за налагане на ПАМ № 0397218/14.03.2019 година, ведно със законната лихва за заплащане на сумата от дата 28.03.2019 година до датата на депозиране на исковата молба – 02.11.2020 година в размер на 264,33 лева , както и законната лихва върху сумата, считано от датата на предявяване на исковата молба -02.11.2020 година до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА [фирма] ГР. С. ДА ЗАПЛАТИ НА НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ПО ПРИХОДИТЕ-ГР.С. СУМАТА ОТ 100 ЛЕВА ЮРИСКОНСУЛТСКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ.

НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ.138,АЛ.1 АПК ,ПРЕПИС ОТ РЕШЕНИЕТО ДА СЕ ИЗПРАТИ НА СТРАНИТЕ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от получаване на препис от същото,съгласно разпоредбата на чл.211,ал.1 АПК.

СЪДИЯ: